

**Ordonanță de urgență
privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de bănci și instituții
financiare nebancale anumitor categorii de debitori**

Având în vedere contextul actual caracterizat de creșterea prețurilor, inclusiv la alimente și utilități, determinată direct sau indirect de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina,

Luând în considerare creșterea ratei inflației până la 13,76% la sfârșitul lunii aprilie a anului curent, inflația fiind pe o traiectorie ascendentă încă din toamna anului 2021, pe fondul acutizării crizei energetice europene,

Având în vedere Raportul BNR asupra inflației din luna mai 2022 prin care se estimează că rata anuală a inflației va rămâne la niveluri de peste 10% până în trimestrul II al anului 2023, urmând ca în primul trimestru al anului 2024 să scadă la un nivel de 6%,

Faptul că evoluția conflictului militar din Ucraina, contextul geopolitic și impunerea de sancțiuni au intensificat problemele pe latura ofertei care afectau deja o serie de piețe cheie la nivel global, în special cele ale materiilor prime, acest fapt generând presiuni inflaționiste suplimentare și încetiniri de ritm ale activității economice,

Creșterea accentuată a costurilor de împrumut, de la începutul anului curent indicele ROBOR la 3 luni înregistrând o dublare de la aproximativ 3% la 6%,

Întrucât statul este obligat să ia măsuri pentru combaterea efectelor negative care influențează situația economică a unor categorii de debitori și având în vedere că prevenirea unui impact negativ generalizat al creșterii prețurilor vizează interesul general public iar contextul mai sus prezentat constituie o situație de urgență și extraordinară, cu impact general, care nu a putut fi previzionată și pentru care nu există alte mijloace de diminuare a riscurilor pentru economie, reglementarea acestei situații nu poate fi amânată,

Întrucât conform reglementărilor actuale este permis împrumutătorilor, instituții bancare și nebancale, să amâne la plată creditele oricărui debitor afectat de criza actuală,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,
Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. 1. - În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) creditori - instituții de credit definite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, și instituții financiare nebancale definite potrivit Legii nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancale, cu modificările și completările ulterioare, precum și

sucursalele instituțiilor de credit și ale instituțiilor financiare nebancale din străinătate care desfășoară activitate pe teritoriul României;

b) debitori - persoanele fizice, inclusiv persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale ce funcționează potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, profesiile liberale și cele care se exercită în baza unor legi speciale, indiferent de forma de exercitare a profesiei și persoanele juridice din contractele de credit, respectiv leasing, cu excepția instituțiilor de credit definite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare;

c) scrisoare de garanție - angajamentul irevocabil și necondiționat prin care Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii, denumit în continuare F.N.G.C.I.M.M., se obligă în numele și pe contul statului să plătească creditorului sumele care reprezintă dobânzi amânate la plată aferente creditelor, contractate de persoane fizice, pe baza prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2009 privind unele măsuri în vederea implementării programului "Noua casă", aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 368/2009, cu modificările și completările ulterioare, care beneficiază de facilitatea de suspendare a plăților în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, pentru care F.N.G.C.I.M.M., pe baza mandatului atribuit de Ministerul Finanțelor, acordă o garanție în numele și pe contul statului în baza convenției încheiate cu creditorul prevăzut la lit. a). Valabilitatea scrisorii de garanție este de 5 ani;

d) garant - statul, prin intermediul Ministerului Finanțelor reprezentat prin F.N.G.C.I.M.M. pentru garanțiile acordate în numele și pe contul statului;

e) garanție de stat - angajament expres, necondiționat și irevocabil asumat de F.N.G.C.I.M.M., în numele și pe contul statului, care acoperă pierderea suportată de creditor, ca urmare a producerii riscului de credit conform scrisorii de garanție prevăzute la lit. c);

f) riscul de credit - riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului, ca urmare a neîndeplinirii de către debitorii persoane fizice a obligațiilor de rambursare a dobânzilor suspendate la plată, aferente facilității acordate de stat.

g) activ net - diferența între totalul activelor și totalul datoriilor debitorilor constituiți potrivit Legii societăților nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. - (1) Prin derogare de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 288/2010, cu modificările și completările ulterioare, și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 52/2016 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, cu modificările ulterioare, și ale Ordonanței Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, republicată, cu modificările și completările ulterioare, obligația de plată a ratelor scadente aferente împrumuturilor, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane, acordate debitorilor de către

creditori până la data de 30 aprilie 2022, se suspendă la cererea debitorului pentru o perioadă cuprinsă între o lună și 9 luni.

(2) Debitorii pot beneficia o singură dată de suspendarea obligațiilor de plată pentru fiecare împrumut, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

(3) Sunt exceptate de la aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență facilitățile de credit revolving, inclusiv cele de tipul cardurilor de credit, a descoperitului de cont și a liniilor de credit acordate debitorilor persoane fizice și debitorilor persoane juridice.

(4) Perioada maximă de creditare prevăzută în reglementările creditorilor, precum și în Hotărârea Guvernului nr. 717/2009 privind aprobarea normelor de implementare a programului "Noua casă", cu modificările și completările ulterioare, poate fi depășită cu o perioadă egală cu durata suspendării obligației de plată.

(5) Pentru debitorii persoane fizice pentru care prelungirea maturității creditelor depășește limita de vârstă prevăzută prin reglementările creditorilor, aceștia procedează la restructurarea creditelor cu încadrarea în limita de vârstă.

(6) Facilitatea prevăzută la alin. (1) poate fi acordată doar pentru creditele care nu au înregistrat restanțe în ultimele 6 luni înainte de data solicitării suspendării obligației de plată și nu înregistrează restanțe nici la data solicitării de suspendare a obligațiilor de plată.

(7) Măsura prevăzută la alin. (1) se acordă exclusiv debitorilor care au fost afectați financiar de situația gravă generată de criza actuală determinată direct sau indirect de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina, pe baza criteriilor stabilite prin normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, așa cum rezultă din evaluările efectuate de creditori cu privire la îndeplinirea cerințelor din prezenta ordonanță de urgență.

(8) Pe perioada aplicării facilității de amânare la plată, debitorii persoane juridice, cu excepția întreprinderilor publice așa cum sunt definite în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, nu pot distribui și nu pot plăti dividende și nu pot acorda sau rambursa credite către acționari.

Art. 3. - (1) Pentru a beneficia de suspendarea rambursării ratelor de principal, dobânzilor și comisioanelor, debitorii trimit creditorilor o solicitare în acest sens, pe hârtie sau prin mijloace electronice de comunicare, la datele de contact stipulate în contractul de credit sau printr-un alt canal de comunicare la distanță oferit de creditor, cel mai târziu în termen de 30 de zile calendaristice de la data la care devin aplicabile prevederile prezentei ordonanțe de urgență conform art. 7. Solicitarea trebuie însoțită de declarațiile pe proprie răspundere prevăzute la art. 6 și de acordul codebitorilor, garanților și fideiusorilor după caz. În cazul creditelor acordate cu garanții guvernamentale, acordul statului este implicit.

(2) Debitorul poate opta prin solicitarea transmisă creditorului să suspende obligația de plată a ratelor scadente aferente împrumuturilor, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane, pentru o perioadă cuprinsă între o lună și 9 luni.

(3) Creditorul analizează solicitarea și o aprobă în termen de 30 de zile de la data primirii solicitării care îndeplinește cerința de la alin.(1), dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 6 .

(4) Pentru solicitările aprobate conform alin. (3), prelungirea duratei contractuale menționate la art. 2 produce efecte de la data aprobării.

Art. 4. - (1) Dobânda datorată de debitori corespunzătoare sumelor scadente a căror plată este suspendată potrivit art. 2 se capitalizează la soldul creditului existent la finele perioadei de suspendare. Capitalul astfel majorat se plătește eșalonat pe durata rămasă până la noua maturitate a creditelor, ulterior perioadei de suspendare. Comisiunile amânate la plată, în sold la finele perioadei de suspendare, se plătesc conform graficului revizuit, ulterior perioadei de suspendare.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), pentru creditele contractate de persoane fizice, în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 368/2009, cu modificările și completările ulterioare, dobânda aferentă perioadei de suspendare se calculează potrivit prevederilor contractului de credit și reprezintă o creanță distinctă și independentă în raport cu celelalte obligații izvorâte din contractul de credit. La această creanță dobânda este 0% și plata de către debitor a acestei creanțe se va face eșalonat, în 60 de rate lunare egale, începând cu luna imediat următoare încheierii perioadei de amânare. Acest regim nu se aplică plăților scadente în perioada de amânare la plată potrivit prezentei ordonanțe de urgență, aferente creanței prevăzute de art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Plățile scadente aferente creanței prevăzute la art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare, pot fi amânate la plată pe perioada prevăzută la art. 2 alin.(1), fără percepere de dobânzi pentru această perioadă. Plata de către debitor a sumelor astfel amânate se efectuează, ulterior perioadei de suspendare acordate potrivit prezentei ordonanțe de urgență, eșalonat numai pe durata rămasă, determinată conform prevederilor dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 5. - (1) Statul român, prin Ministerul Finanțelor, garantează în proporție de 100% plata dobânzii calculate potrivit art. 4 alin. (2) aferentă creditelor contractate de debitori persoane fizice în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 368/2009, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În aplicarea prevederilor alin. (1), prin derogare de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Finanțelor este autorizat să mandateze F.N.G.C.I.M.M. în vederea emiterii de scrisori de garanție în numele și pe contul statului în favoarea creditorilor. Acordarea și derularea garanțiilor de stat se realizează pe baza unei convenții de garantare și implementare încheiate între F.N.G.C.I.M.M. și creditorii.

(3) Modificarea contractelor de credit potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență se produce prin efectul legii, fără încheierea de acte adiționale. În termen de 30 de zile de la data la care solicitarea a fost aprobată în baza documentației complete

transmise de debitor, creditorul notifică debitorului clauzele contractuale modificate pentru implementarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

(4) În cazul creditelor garantate, inclusiv al celor garantate în cadrul programelor guvernamentale, toate garanțiile aferente contractului de credit se mențin. Efectele modificării contractelor de credit potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență se extind prin efectul legii asupra oricărui debitor, garanți, inclusiv fideiusori, care au garantat obligația debitorului, precum și a oricărui alte părți ale contractului de credit astfel modificat, și devin opozabile acestora fără încheierea de acte adiționale. Perioada de valabilitate a garanțiilor aferente creditelor se prelungește corespunzător perioadei cu care se prelungește creditul ca urmare a amânării la plată.

Fiecare creditor informează o singură dată, cel târziu până în data de 30 august 2022, inclusiv garantul cu privire la creditele garantate de acesta, care fac obiectul amânării la plată conform prezentei ordonanțe de urgență.

(5) Fiecare creditor comunică F.N.G.C.I.M.M. pe propria răspundere valoarea totală a angajamentului de garantare rezultat din cumularea sumelor de plată conform graficelor de eșalonare a plății sumelor reprezentând dobânzi datorate de debitori potrivit alin.(1).

(6) După efectuarea plății valorii de executare a garanției de Ministerul Finanțelor, F.N.G.C.I.M.M. întocmește un titlu de creanță prin care se individualizează obligațiile de plată ale persoanelor fizice beneficiare ale facilității prevăzute la alin. (1). Titlul de creanță devine titlu executoriu în condițiile legii.

(7) Sursa de plată a garanțiilor acordate de către F.N.G.C.I.M.M. în numele și pe contul statului pentru facilitatea prevăzută la alin. (1) este bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Finanțelor - Acțiuni generale, titlul "Alte transferuri" cod 55, alin. "Sume rezultate din executarea garanțiilor acordate din bugetul de stat" cod 55.01.50.

(8) Creanțele rezultate din plata garanțiilor de stat acordate potrivit dispozițiilor prezentului articol, respectiv sumele plătite creditorilor în baza scrisorilor de garanție, sunt creanțe bugetare și se recuperează de la debitori de către organele fiscale competente ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală, conform prevederilor Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

(9) Sumele încasate conform alin. (8) sunt venituri ale bugetului de stat.

(10) Pentru neplata la scadență a obligațiilor rezultate din executarea scrisorilor de garanție, debitorul datorează dobânzi și penalități de întârziere conform dispozițiilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, care se calculează începând cu ziua următoare datei plății sumei rezultate din executarea scrisorii de garanție și până la data stingerii inclusiv, se comunică și se recuperează de către organele fiscale competente ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală potrivit prevederilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(11) Regimul prevăzut la art. 4 alin. (3) nu afectează termenii și condițiile în care a fost acordată garanția statului potrivit dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 6. - (1) Pentru a beneficia de suspendarea rambursării ratelor, dobânzilor și comisioanelor potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) și (2), debitorii definiți la art. 1 lit. b), cu excepția persoanelor fizice, trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

a) prezintă declarația pe propria răspundere, cu privire la afectarea, în sensul scăderii, în contextul crizei actuale, cu minimum 25% a mediei rezultatelor lunare pe ultimele 3 luni anterioare solicitării suspendării obligațiilor de plată, comparativ cu perioada similară a anului 2021. În situația debitorilor care nu au o perioadă similară de raportare în anul 2021, fiind înființați cu mai puțin de 1 an în urmă, analiza se va realiza prin raportare la media rezultatelor de la înființare. Rezultatul lunar se determină potrivit normelor de aplicare prevăzute la art. 8;

b) prezintă declarația pe propria răspundere că nu vor distribui și nici nu vor plăti dividende pe perioada aplicării facilității de amânare la plată și nu vor acorda sau rambursa credite către acționari, prin excepție, întreprinderile publice așa cum sunt definite în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare pot distribui și plăti dividende pe perioada aplicării facilității de amânare la plată;

c) nu au fost înregistrate incidente de plată la Centrala Incidentelor de Plăți în legătură cu bilete la ordin sau cecuri, în ultimele 6 (șase) luni anterioare datei solicitării;

d) nu se află în insolvență la data solicitării suspendării rambursării creditului, conform informațiilor disponibile pe pagina web a Oficiului Național al Registrului Comerțului și nu a fost începută o procedură de executare silită de către un alt creditor;

e) prezintă declarația pe propria răspundere că nu înregistrează un nivel al activului net sub nivelul unei valori egale cu jumătate din capitalul social, potrivit bilanțului la 31.12.2021 deus și înregistrat la autoritățile fiscale, după caz;

f) nu beneficiază, la data solicitării, de o soluție/un plan de restructurare a datoriilor agreeat, de comun acord cu creditorul, în ultimele 3 luni anterioare intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) - Pentru a beneficia de suspendarea rambursării ratelor, dobânzilor și comisioanelor potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) și (2), debitorii definiți la art. 1 lit. b), persoane fizice, trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

a) să nu se afle în incapacitate de plată, în sensul în care debitorul nu este în măsură să își achite obligațiile ajunse la scadență, la data solicitării suspendării rambursării creditului și nu a fost începută o procedură de executare silită de către un alt creditor;

b) prezintă declarația pe propria răspundere cu privire la creșterea cu minimum 25% a cheltuielilor medii lunare, ca urmare a creșterii prețurilor în contextul crizei actuale, în ultimele 3 luni anterioare solicitării suspendării obligațiilor de plată comparativ cu perioada similară a anului 2021;

c) nu beneficiază, la data solicitării, de o soluție/un plan de restructurare a datoriilor agreeat, de comun acord cu creditorul, în ultimele 3 luni anterioare intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 7. - Banca Națională a României emite reglementări privind modalitatea, periodicitatea și formularele de raportare a creditelor care fac obiectul prezentei ordonanțe de urgență, în termen de 30 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 8 - În aplicarea prezentei ordonanțe de urgență, Ministerul Finanțelor elaborează normele de aplicare, cuprinzând și modelul convenției de garantare și implementare, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență

Nicolae - Ionel CIUCĂ,
Prim ministru